

2. Muzeum im. Jana Wnęka w Odporyszowie

W miejscowości Odporyszów leżącej przy drodze wojewódzkiej nr 973 z Dąbrowy Tarnowskiej w kierunku Żabna znajduje się niezwykle muzeum poświęcone jednemu z pierwszych lotników w historii świata. Osobą tą był Jan Wnęk, chłop, który wykazywał niezwykle zdolności rzeźbiarskie, a także pasję oddawania się lotom na skonstruowanym przez samego siebie skrzydłom.

Muzeum im. Jana Wnęka w Odporyszowie znajduje się przy Sanktuarium Matki Boskiej Zwycięskiej. Jest to jedna izba, która zawiera przede wszystkim kolekcję niesamowitych rzeźb, bo spuścizna rzeźbiarska to jedyne co pozostało po Janie Wnęku.

Ekspozycja, która nabrała swojego ostatecznego kształtu w maju 2009 r. dzięki współpracy z Małopolskim Instytutem Kultury w sposób estetyczny przedstawia nam prace Wnęka. A są to przede wszystkim wydobyte z drewna sceny biblijne, postacie żywcem wyjęte ze Starego i Nowego Testamentu.

Urodzony 28 sierpnia 1828 roku we wsi Kaczówka koło Radgoszczy w rodzinie chłopskiej, Jan Wnęk od młodości wykazywał zdolności ciesielskie, a także ciekawość odnośnie przyrody, a zwłaszcza ptaków. Jako dorosły mężczyzna osiedlił się w Odporyszowie, gdzie założył rodzinę. To tutaj jego talent został dostrzeżony i wykorzystany na potrzeby parafii. Proboszcz żabnieńskiej parafii Stanisław Morgenstern po pielgrzymce do Rzymu postanowił wybudować kaplice przedstawiające sceny z życia Świętej Rodziny oraz Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Chrystusa. Zlecenie na ich wykonanie przypadło Janowi Wnękowi. Dzięki temu Wnęk mógł rozpocząć także prace nad scenami biblijnymi.

Jednak historia Jana Wnęka to nie tylko jego rzeźbiarskie dzieła. To przede wszystkim pasja do lotnictwa oraz pierwsze loty na skonstruowanych przez siebie skrzydłach. Właśnie w Odporyszowie ten zdolny rzeźbiarz mógł swobodnie rozwijać swoją pasję do lotów. Pierwsze loty odbył Wnęk ze wzgórza w Odporyszowie. Było to w roku 1866. Pierwsze wzmianki w prasie o jego lotach pojawiły się rok później, wtedy to też Wnęk potrafił unosić się w powietrzu przez odległość blisko dwóch kilometrów. Swoje loty odbywał przy okazji świąt kościelnych, odpustów. Jako podstawy używał

wieży kościelnej w Odporyszowie, wysokiej na blisko 50 metrów. W trakcie ostatniego lotu w 1869 roku Wnęk spadł z dużej wysokości na ziemię i doznał dotkliwych obrażeń, które doprowadziły go do śmierci.

Muzeum im. Jana Wnęka powstawało z przerwami od 1978 roku. To wtedy ówczesny kustosz Sanktuarium ks. Henryk Chojnacki umieścił rzeźby z niszczących kaplic różańcowych w wieży przykościelnej. W 1991 roku ksiądz Dariusz Dobbek dokonał uroczystego otwarcia Muzeum im. Jana Wnęka.

Zwiedzanie Muzeum im. Jana Wnęka w Odporyszowie możliwe jest po wcześniejszym kontakcie telefonicznym z parafią Matki Boskiej Zwycięskiej- ks. Kustoszem Aleksandrem Bandurą, pod numerem telefonicznym: 014.645.69.84. Wstęp wolny.

Muzeum Parafialne im. Jana Wnęka

33-240 Żabno Odporyszów, Plac Kościelny 1, pow. tarnowski

tel. (014) 645-69-84

odporyszow@o2.pl

